

Hoe anderen het zien

De kinderen leren over kleurkwaliteit

onderwerp

aan situaties
gebonden kleuren

techniek

kiezen van kleur
en verhouding,
schilderen

formaat

± 25 × 32 cm

Toelichting

Deze beschouwingsles is een combinatie van gezamenlijke besprekingen en van zelf schilderen. Er zijn dan ook twee activiteiten en we doen er goed aan deze in twee lessen aan de orde te stellen. Als eerste wordt een aantal situaties op kleur bekeken. Bijvoorbeeld een etalage met babykleertjes, een scheepswerf met onafgebouwde karkassen, een ziekenzaal in het ziekenhuis,

Kwantitatieve kleuranalyse

een voetbalveld, een oerwoud, een kerkhof of een pretpark. We kiezen situaties waarvoor bepaalde kleuren kenmerkend zijn, maar waarvan we tevens weten dat de kinderen er veel over kunnen vertellen. Het gebonden karakter van de kleuren uit de voorgaande lessen komt hierbij goed van pas. De bespreking voert echter ook naar wat ruimere interpretaties in de volgende lessen.

In een paar beurten wordt een bepaalde situatie op kleur verkend. Enkele afbeeldingen kunnen hierbij de klas op gang helpen. Nadat het thema op het bord geschreven is worden eronder, in volgorde van belangrijkheid, de kenmerkende kleuren opgesomd. Hieronder geven we enkele voorbeelden ter illustratie.

OERWOUD	VOETBALVELD	ZIEKENHUISZAAL
donkergroen gebladerte	rood-witte shirts	witte muren
lichtgroene bladeren en stengels	blauwe shirts	grijze plafonds
licht- en donkerbruin	groene grasmat	wit beddegoed
bloemkleuren	grijsbruine tribunes	lichtgroene vloer
DUINLANDSCHAP	reclamekleuren	metaalkleurige
zandkleurige duinen	zwarte scheidsrechter	bedden
lichtgeel strand		lichtbruine kastjes
grijsgroen gras		kleurige wandplaat
donkergroene struiken		
kleuren van afval		
lichtblauw water		

Gezamenlijk worden er een paar onderwerpen besproken en wanneer het voor iedereen duidelijk is, dat bepaalde kleuren in nuances en hoeveelheid gebonden zijn aan bepaalde situaties, kiest elk kind een eigen onderwerp. Niemand mag het verklappen. Op een kladpapiertje schrijft elk kind de typische kleuren en stelt de volgorde vast van de hoeveelheid. Om deze les niet te moeilijk te maken moet het aantal beperkt blijven tot hooguit acht. Denk eraan dat veel kleuren gemengd zijn en dat een omschrijving beter is dan een enkelvoudige naam. Is het lijstje klaar, dan volgt de uitvoering in de volgende les.

Op een niet te groot tekenpapier wordt een verdeling gemaakt die correspondeert met de opgeschreven kleuren en de bijpassende hoeveelheid. De meest voorkomende kleur krijgt dus de grootste vorm, terwijl de kleinste vormen moeten horen bij de minst voorkomende kleuren. Zo'n verdeling moet zeer simpel zijn, want het gaat om de kleurverhouding! Vlakken, stroken, cirkels of kleurvlekken zijn geschikt. We moeten de kinderen erop blijven wijzen dat veel onderwerpen gemengde kleuren nodig hebben; dat betekent ook dat er van één kleur meer nuances zijn. De klas wordt verdeeld in groepjes en elk groepje krijgt een palet met de drie primaire kleuren, en wit, zwart en bruin. Het zal duidelijk zijn dat het hele blad niet per se volgeschilderd hoeft te worden.

Na afloop worden de tekeningen bij elkaar gepast. Bepaalde groepen hebben ongeveer dezelfde kleurstelling. Zijn ook de onderwerpen hetzelfde? Om de beurt vertellen de kinderen over hun onderwerp en de daarbij gekozen kleuren. Zijn er grote tegenstellingen of bijzondere kleurstellingen?